

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 maj 2006

om det statliga stöd nr C 26/2004 (f.d. N 38/2004) som Förbundsrepubliken Tyskland har beviljat Schneider Technologies AG

[delgivet med nr K(2006)1857]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2007/56/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

- (1) Den 24 mars 2003 mottog kommissionen ett klagomål gällande ett flertal förmodade stödåtgärder till förmån för Schneider Technologies AG ("Schneider AG"). Klaganden, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG, är ett holdingbolag, som innehade aktierna i Schneider AG och som tillhör två bröder i familjen Schneider.
- (2) Den 14 juli 2004 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande med avseende på tre lån från Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung ("LfA") och två lån från Bayerische Forschungsstiftung ("BFS") för forskning och utveckling ("FoU"). Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 22 februari 2005 ⁽²⁾. Kommissionen uppmanade alla berörda parter att inkomma med synpunkter på det misstänkta stödet. Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från tredje part ⁽³⁾. Tyskland överlämnade sitt svar på inledandet av det formella granskningsförfarandet genom skrivelser av den 16 och 24 september 2004, som registrerades samma dag.
- (3) Kommissionen begärde ytterligare upplysningar den 6 september 2005, vilka Tyskland inkom med genom en skrivelse av den 5 oktober 2005 (registrerad den 6 oktober

⁽¹⁾ EUT C 46, 22.2.2005, s. 12.⁽²⁾ Se fotnot 1.⁽³⁾ En del bidrag som inkom under eller efter granskningsfasen kan inte betraktas som formella synpunkter (huvudsakligen okommenterade tidningsartiklar som inte hade något att göra med ärendet och ett erbjudande om fallrelaterad rådgivning till kommissionen, inte heller det med några närmare kommentarer).

2005). Kompletterade upplysningar överlämnades i en skrivelse av den 6 februari 2006 (registrerad den 7 februari 2006).

II. BESKRIVNING**1. STÖDMOTTAGAREN**

- (4) Schneider AG var ett stort tyskt företag med säte i Türkheim, Bayern, som tillverkade färg-tv-apparater. Vid sidan av sin tillverkningsverksamhet deltog företaget på 1990-talet i ett ambitiöst projekt för utveckling av laserteknik för bildskärmar, som utlovade skarpare bilder, bättre ljusprestanda, obegränsad bildskärmsstorlek och flexibilitet i fråga om projektionsytan. Båda verksamheterna överfördes mellan 2000 och 2002 till två nybildade dotterföretag till Schneider AG, nämligen Schneider Electronics AG ("SE"), som övertog tillverkningen av tv-apparater, och Schneider Laser Technologies AG ("SLT").
- (5) LfA, som har till uppdrag att främja den regionala ekonomin, är sedan 1998 aktieägare i Schneider AG. Åren 1999 och 2000 var LfA den största aktieinnehavaren med en andel på 35,6 %. Lehman Brothers, en privat investeringsbank, äger 26,6 % av aktierna, Gebr. Schneider GmbH & Co. KG 14,6 % och andra privata investerare 23,2 %.
- (6) Vid denna tidpunkt bedömde marknaden framgångsutsikterna för Schneider AG som ytterst positiva med hänsyn till dess ledande roll inom laserteknik för bildskärmar. Mellan 1998 och 2000 steg kursen för Schneider-aktierna nästan tiofalt, och från 1999 till 2000 med cirka två och en halv gång. De positiva förväntningarna i fråga om företagets framtid delades även av den nästa största investeraren, Lehman Brothers, vilket framgår av en studie från april 2000, där vinst prognostiserats för avdelningen för underhållningselektronik från slutet av 2000 och för bildskärmlasertekniken från sista kvartalet 2001. Lehman Brothers köpte [...] (*) aktier av LfA från mitten av 1999 till mitten av 2000.

(*) Affärshemlighet

- (7) Företagen utvecklades dock inte som väntat. SE producerade tv-apparater av lägre kvalitet och kunde inte konkurrera med de framför allt från Asien importerade billiga produkterna. Eftersom divisionen för tv-apparater inte inbringade någon vinst stod Schneider AG utan de resurser som SLT behövde för att fortsätta sitt arbete med lasertekniken, som avancerat avsevärt långsammare än förväntat. En första prototyp blev klar först i maj 2000, mycket senare än planerat, och den var bara lämpad för industriell användning. Fram till 2002 hade företaget inte utvecklat någon produkt lämpad för privata avnämare, vilket var det egentliga ekonomiska målet för SLT.
- (8) I mars 2002 inleddes tre separata konkursförfaranden för Schneider AG och dess två dotterföretag. Konkursförvaltare avyttrade tillgångarna i Schneider AG och SE till det kinesiska elektronikföretaget TCL och tillgångarna i SLT till Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH (nedan kallat "LOS"). TCL och LOS hade vid varje tillfälle lagt fram det högsta anbudet.

2. DE EKONOMISKA ÅTGÄRDERNA

- (9) I sitt beslut om att inleda ett förfarande uttryckte kommissionen tvivel om huruvida de båda åtgärderna var fördragsförenliga.

2.1 DE TRE LFA-LÅNEN

- (10) De tre LfA-lånen utgjorde en del av helhetskoncept som hösten 1999 avtalades mellan LfA, Lehman Brothers, klaganden och en grupp av banker. Tyskland förklarade att företaget redovisat förluster 1998, varefter det gjort fruktlösa försök att öka försäljningen av tv-apparater via fackhandeln. Ledningen beslöt därför att omstrukturera företaget och att utvidga OEM-verksamheten (*original equipment manufacturer*). Företaget behövde likviditet för att finansiera denna omstrukturering, förfinansiera produktion för större order och täcka förluster.
- (11) Det första LfA-lånet ("lån 1") på 2,1 miljoner euro beviljades i september 1999 med en ränta på [...] %. Det andra LfA-lånet ("lån 2") på 5,1 miljoner euro beviljades också i september 1999 med en ränta på [...] %. Det tredje lånet ("lån 3") på 5,6 miljoner euro beviljades i februari 2000 med en ränta på [...] %. De första två lånen gavs på ett år. Lån 3 löpte fram till den 31 december 2001 och hade därmed en löptid på nästan två år.

- (12) I september 2000 förlängdes de två första lånen fram till den 30 september 2002, alltså med ytterligare två år och med höjd räntesats: för lån 1 till [...] % och för lån 2 till

[...] %. I december 2000 förlängdes också lån 3 fram till den 30 september 2002 och räntesatsen höjdes till [...] %.

- (13) Som säkerhet för lån 1 fungerade huvudsakligen inteckningar, en överlåtelse av samtliga fordringar samt en säkerhetsöverlåtelse av varor. Dessa säkerheter hade dock lägre rang än bankgruppens fordringar, vars lån redan fanns sedan tidigare. Lån 2 och 3 lämnades utan några säkerheter. Tyskland anförde att en högre räntesats framförhandlats i stället för säkerheter. Det faktiska värdet av säkerheten var för LfA som aktieägare i Schneider AG mycket lågt, eftersom det var sannolikt att aktieägarlånen enligt tysk lagstiftning (§ 30 i lagen om aktiebolag med begränsad ansvarighet) skulle betraktas som tillskott till aktiekapitalet.
- (14) De privata partnerna bidrog till helhetskonceptet på följande sätt:
- a) Lehman Brothers tillförde företaget till att börja med 25 miljoner euro i slutet av 1999 genom köpet av de SLT-aktier som dittills innehafts av Daimler Chrysler och var därutöver den ledande investeraren i den ytterligare kapitalutökningen i februari 2000 med 46 miljoner euro till finansiering av en vidareutveckling av laserverksamheten.
- b) Bankgruppen hade 1998 beviljat Schneider AG en kreditlina på 31 miljoner euro. Den avtalade räntan för denna uppgick till [...] %. I september 1999 enades man uttryckligen om att behålla denna kreditlina som en del av helhetskonceptet. Dessutom godtog bankgruppen ett kortfristigt överskridande av kreditlinan till ett belopp av [...] euro. Samma månad höjde ledaren för gruppen sin ränta till [...] %. Tyskland förklarade sig inte ha någon information om att de övriga bankerna i gruppen skulle avvika från den ursprungligen avtalade räntesatsen på [...] %.
- c) Klaganden lämnade ett aktieägarlån på 7,7 miljoner euro med samma villkor som bankgruppen.

2.2 FOU-BIDRAGEN

- (15) Åren 1994 och 1997 beviljade Bayerische Forschungsförbundet (BFS) Schneider AG två bidrag på sammanlagt 9 050 121,88 euro ⁽⁴⁾.

Projekt 1 ("Laserteknik för bildskärmar")

- (16) Det första bidraget på 6 498 468,68 euro ⁽⁵⁾ beviljades den 16 december 1994 och användes för finansieringen av projektet "Laserteknik för bildskärmar" ("projekt 1"). Detta

⁽⁴⁾ Inklusivt stödet till projektet "blå laser", som genomfördes av universitetet i Würzburg.

⁽⁵⁾ Inklusivt stöd till projektet "blå laser" som genomfördes av universitetet i Würzburg.

bidrag utbetalades i flera omgångar under projektets löptid, dvs. januari 1995–juni 1997. De stödberättigande kostnaderna uppgick till 12 484 972,74 euro och stödnivån låg på 48,9 %.

- (17) Målet för projekt 1 var att skapa en grundval för nya arbetsmetoder vid projektering av stora högupplösta färgbilder för olika användningsområden och att utveckla de vetenskapliga och tekniska grunderna för de enskilda komponenterna för senare system.
- (18) Följande projektkostnader beaktades vid beviljandet av stödet (*)

Projektkostnader	Kostnader (euro)
Personalkostnader (inkl. resekostnader)	4 304 566,36
Andra löpande kostnader (material, insatsvaror)	4 399 666,63
Instrument och utrustning	667 235,91
Forskning som utförs av tredje man	2 296 459,41
Andra allmänna omkostnader	817 044,43
Totala kostnader	12 484 972,74

- (19) Tyskland bekräftade att kostnaderna uppstod i omedelbart samband dem forskningsprojektet.
- (20) I enlighet med bidragsavtalen presenterades resultaten från projektet offentligt och gjordes allmänt tillgängliga.
- (21) BFS finansierade dessutom till 100 % ett forskningsprojekt vid universitetet i Würzburg på temat "blå laser". Projektkostnaderna belöpte sig till 0,26 miljoner euro. På begäran av BFS sammankopplades projekt 1 och projektet "blå laser", eftersom en vetenskaplig knowhow-överföring förväntades.

Projekt 2 ("Laserteknik för bildskärmar – Systemintegration och prototyper")

- (22) Det andra bidraget på 2 551 653,20 euro beviljades den 23 juli 1997. Det användes till finansieringen av projektet "Laserteknik för bildskärmar – Systemintegration och prototyper" (nedan kallat "projekt 2") i anslutning till projekt 1. Detta bidrag utbetalades i flera omgångar under projektets löptid, dvs. april 1997–september 1999. De bidragsberättigande kostnaderna beräknades till 5 103 293,22 euro, varför stödnivån blev 50 %.
- (23) Inom ramen för projekt 2 skulle resultaten från projekt 1 vidareutvecklas; dessutom skulle man försöka att integrera de viktigaste enskilda komponenterna i ett övergripande

system. Arbetet omfattade vidare studier om bildproduktion med pikosekundlaser, enskilda komponenters motståndskraft mot laser samt miniaturisering av monokroma lasersystem.

- (24) Följande projektkostnader beaktades vid beviljandet av stödet:

Projektkostnader	Kostnader (euro)
Personalkostnader	2 584 273,68
Andra löpande kostnader (material, insatsvaror)	1 061 850,98
Forskning som utförs av tredje man	1 123 308,26
Andra allmänna omkostnader	817 044,43
Totala kostnader	5 103 293,22

- (25) Tyskland bekräftade att kostnaderna uppstod i omedelbart samband dem forskningsprojektet.
- (26) I enlighet med bidragsavtalen presenterades resultaten från projektet offentligt och gjordes allmänt tillgängliga. På begäran måste nyttjanderätt beviljas till marknadsvillkor.

III. SKÅL FÖR INLEDANDET AV DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

- (27) Vad beträffar de tre lånen ansåg kommissionen till att börja med att dessa lån sannolikt uppfyller testet med en privat investerare i en marknadsekonomi. Kommissionen saknade dock närmare upplysningar för att kunna göra en slutlig bedömning. Kommissionen betvivlade dessutom att de båda laserteknikprojekten var förenliga med gemenskapens stödregler.

IV. SYNPKUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (28) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

V. SYNPKUNKTER FRÅN TYSKLAND

- (29) I sitt ställningstagande till inledandet av det formella granskningsförfarandet gjorde Tyskland gällande att lånen inte var något statligt stöd eftersom de uppfyllde testet med en privat investerare i en marknadsekonomi.

- (30) Beträffande FoU-bidragen hävdade Tyskland att båda projekten var att betrakta som industriell forskning och följaktligen att bidrag på upp till 50 % av de stödberättigande kostnaderna var förenliga med de regler för FoU-

(*) Denna tabell innehåller endast kostnaderna för Schneider AG:s forskningsverksamhet. Den tar inte med bidraget på 0,26 miljoner euro till projektet "blå laser", som genomfördes av universitetet i Würzburg och som på begäran av BFS kopplades ihop med Schneiderprojektet.

bidrag som gällde vid tidpunkten för beviljandet av respektive bidrag. I fråga om projekt 2 anförde Tyskland att projektnamnet "Systemintegration och prototyper" var vilseledande eftersom målet för projektet var vidareutveckling av projektets enskilda komponenter.

VI. BEDÖMNING

1. LFA-LÅNEN

1.1. STATLIGT STÖD

- (31) Enligt artikel 87 i EG-fördraget är stöd som lämnas av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. För att fastställa om aktieägarlån från en statlig inrättning utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87 i EG-fördraget måste en prövning göras om huruvida en privat investerare i en marknadsekonomi under liknande omständigheter skulle ha beviljat lånen till jämförbara villkor.
- (32) Enligt kommissionens mening talar mycket för att de lånen inte utgör statligt stöd, eftersom de uppfyller testet med en privat investerare i en marknadsekonomi. Av den information som kommissionen har till sitt förfogande framgår för det första att det på grundval av de omständigheter som rådde 1999 och 2000 inte var ekonomiskt oförnuftigt att bevilja Schneider AG lån till räntesatser mellan [...] %, [...] % och [...] % (kommissionens referensränta: 4,76 %), som sedermera höjdes till [...] %, [...] % och [...] % (kommissionens referensränta: 5,7 %). Marknadens förtroende för framtida vinster för Schneider AG – främst genom dess ledande position inom laserteknikverksamheten – tog sig bl.a. uttryck i att kursen på Schneider-aktier från 1998 till 2000 steg nästan tiofalt och att den strategiska investeringsbanken Lehman Brothers efter en mycket positiv studie under denna period köpte ytterligare [...] aktier i Schneider AG. I juli 2000 ägdes omkring 50 % av bolagskapitalet av cirka 40 strategiska investerare. För det andra förhöll sig LfA avsevärt försiktigare än den privata aktieägaren Lehman Brothers. Lehman Brothers höjde bolagskapitalet i Schneider AG i december 1999 med 25 miljoner euro och var den ledande investeraren vid kapitalutökningen i februari 2000 med ytterligare 46 miljoner euro. Bortsett från sitt deltagande i kapitalhöjningen i februari med omkring 8,74 miljoner euro (som redan i beslutet om att inleda förfarandet ansågs vara förenligt med testet med en privat investerare i en marknadsekonomi) tillförde LfA ytterligare 12,8 miljoner euro uteslutande i form av återbetalningspliktiga lån med ränta. För det tredje var LfA:s räntor högre än bankgruppens räntor, och detta såväl när de ursprungliga lånen beviljades (september 1999

och februari 2000) som vid den senare förlängningen av lånen (september och december 2002).

- (33) Oaktat detta kvarstår vissa tvivel när det gäller karaktären på lånen. Med hänsyn till LfA:s uppdrag att gynna den regionala ekonomin och med ledning av föreliggande upplysningar kan kommissionen inte utesluta att målet med investeringen bestod i att överbrygga en svår tidsperiod för Schneider AG och att rädda arbetsplatser i regionen. Dessutom är det oklart om de högre räntorna räckte för att kompensera för den bristande säkerheten. Schneider AG befann sig i en svår finansiell situation när lånen beviljades och man kunde inte utesluta att lasertekniken skulle misslyckas. Om de högre räntesatserna var tillräckliga för att täcka denna risk är vanskligt att bedöma.

1.2. ÖVERFLÖDIGT BESLUT

- (34) Enligt kommissionens mening kan det lämnas öppet om LfA-lånen innefattar statligt stöd. Även om lånen skulle klassificeras som fördragsoförenliga statliga stöd vore ett beslut om återkrav av stödet meningslöst, eftersom det inte längre finns något företag som antingen direkt eller indirekt gynnas av det påstådda statliga stödet.
- (35) Lånens förmånstagare var formellt Schneider AG. SE och SLT bildades först efter det att lånen beviljats, men det kan inte uteslutas att de gynnades av lånen. Konkursförfarandet mot de tre Schneider-företagen inleddes i mars 2002 och alla tre företagen upplöstes. Låneskulden lades till konkursmassan.
- (36) Tillgångarna i de tre företag avyttrades av konkursförvaltaren under uppsikt av konkursdomstolen. Kommissionen anser att marknadspris betalades för de enskilda tillgångarna vilket innebär att den fördel som stödet inneburit inte övergick till någon köpare.
- De tillgångar som ägdes av Schneider AG vid den tidpunkt företaget upplöstes bestod av varumärken. Efter att med hjälp av en fackkonsult ha sökt efter potentiella investerare runt om i världen sålde konkursförvaltaren varumärkena till den kinesiska tillverkaren av underhållningselektronik TCL för 3,48 miljoner euro. Parallellt med detta ombads en andra konsult att bestämma värdet på varumärkena. Denne erhöll flera anbud som låg tydligt under TCL:s anbud. Kommissionen utgår därför från att varumärkena såldes till marknadspris.
 - Tillgångarna i SE, bestående av tv-produktionslinjen och lager, sålde konkursförvaltaren till TCL för sammanlagt 5 745 480 euro. Enligt av Tyskland överlämnad information förde konkursförvaltaren utförliga samtal med en rad potentiella investerare. Intresset var dock mycket svagt för en redan flera år

gammal tv-produktionslinje som var avpassad för Schneider AG. För lagret av tv-apparater, för vilka ingen garanti ingick och ingen kundtjänst kunde erbjudas, infann sig överhuvudtaget inte någon intressent. TCL lade det högsta anbudet, vilket följaktligen betraktas som marknadspris.

- c. I fråga om SLT hade konkursförvaltaren gett uppdraget åt en konsult, som skickade försäljningsdokumentation till omkring 150 potentiella investerare. Ingående samtal ägde rum med en rad potentiella intressenter. På grund av de tekniska problemen vid utvecklingen av lasertekniken för bildskärmar var intresset i slutändan mycket ringa. Inget anbud var högre än det från LOS, inte heller när man försökte sälja de existerande och de ännu oregistrerade patenterna för sig. Tillgångarna i SLT avyttrades i två steg ⁽⁶⁾ för ett sammanlagt pris på 6 025 0000 euro till LOS. Kommissionen anser därför att marknadspriser betalades också för tillgångarna i SLT.

2. FOU-PROJEKTEN

2.1. STATLIGT STÖD

- (37) Den statliga finansieringen kommer från delstaten Bayern via BFS. Finansieringen härrör följaktligen från statliga medel och kan tillskrivas staten. Schneider AG gynnades genom finansieringen av de av SLT genomförda delarna av projekt 1 och projekt 2. Eftersom underhållningselektronik säljs mellan medlemsstaterna hotar åtgärden att snedvräta konkurrensen och inskränka handeln mellan medlemsstaterna. När det gäller bidragen till projekten 1 och 2 rör det sig följaktligen om statligt stöd.
- (38) I fråga om finansieringen av projektet "blå laser" vid universitetet i Würzburg är den statliga finansieringen enligt kommissionens åsikt inte att betrakta som stöd. Projektet gällde grundforskning som syftade till en allmän fördjupning av vetenskaplig och teknisk kunskap. Enligt punkt 2.2 i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling från 1986 ⁽⁷⁾ (som gällde 1994 vid tidpunkten för bidragen) skall främjande av grundforskning normalt inte klassificeras som statligt stöd. "Kommissionen kan dock i undantagsfall, då denna forskning görs av eller till förmån för vissa företag, inte utesluta möjligheten av att stödet omfattas av artikel 92.1 [numera 87.1]". Ett sådant fall föreligger inte här. Projektet genomfördes inte för Schneider.

⁽⁶⁾ Det första steget var att bilda ett samriskföretag som övertog SLT:s tillgångar. LOS deltog i samriskföretaget med 60 %, 40 % ingick i konkursmassan. Syftet med detta mellansteg som varade i ett år var att göra det möjligt att hitta en strategisk investerare som kunde överta de 40 % som ingick i konkursmassan. En sådan investerare hittades dock aldrig, varför LOS kunde förvärva 100 %.

⁽⁷⁾ EGT C 83, 11.4.1986, s. 2.

Stödansökan inlämnades på eget initiativ av universitetet i Würzburg och bidragen utbetalades direkt till universitetet. Tyskland informerade kommissionen om att resultaten från universitetsforskningen inte var relevanta för Schneider AG, eftersom företaget hade egna idéer om lösningen av problemen i samband med blå laser. Schneider AG fortsatte sin forsknings- och utvecklingsverksamhet oberoende av projektet "blå laser" och använde inte resultaten från universitetsprojektet för den egna tekniska lösningen. Båda projekten kopplades ihop på begäran av BFS i hopp om synergier, vilket sist och slutligen aldrig blev fallet.

2.2. UNDANTAG ENLIGT ARTIKEL 87.3 I EG-FÖRDRAGET.

- (39) FoU-bidragen skall prövas mot gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling (nedan kallade "FoU-gemenskapsramarna") från 1986 ⁽⁸⁾ respektive 1996 ⁽⁹⁾, enligt vilka det är tillåtet med statligt stöd till förmån för grundforskning, industriell (grund-) forskning samt utveckling före introduktionen på marknaden.

Projekt 1

FoU-stadium – Stödnivå

- (40) Projekt 1 kan klassificeras som industriell grundforskning i den mening som avses i bilaga 1 till FoU-gemenskapsramarna från 1986 ⁽¹⁰⁾. Målet med forskningen var att genom nya teoretiska och experimentella arbeten vinna helt nya kunskaper när det gäller projektion av stora högupplösta färgbilder för olika användningsområden liksom att utveckla de vetenskapliga och tekniska grunderna för de enskilda komponenterna för ett framtida system för laserbildskärmar.
- (41) BFS stödde projektet till 48,98 %, dvs. stödnivån ligger under det tak på 50 % som gäller för industriell grundforskning

Stimulans-effekt

- (42) Kommissionen anser att FoU-stödet hade en stimulans-effekt, eftersom projektet inte skulle ha genomförts utan det statliga stödet. Projektet var förbundet med mycket stora tekniska och ekonomiska risker, tekniken var mycket innovativ; den krävde grundforskning och omfattande input. Detta bekräftades i en extern studie som BFS

⁽⁸⁾ Se fotnot 8.

⁽⁹⁾ EGT C 45, 17.2.1996, s. 5.

⁽¹⁰⁾ Enligt bilaga 1 till FoU-gemenskapsramarna från 1986 definieras industriell grundforskning som nydanande teoretiskt eller experimentellt arbete, vars mål är att uppnå ny eller förbättrad förståelse för vetenskapen och teknikens lagar och även deras tillämpning på en industrisektor eller verksamheten i ett visst företag.

beställt före sitt bidragsbeslut. De tillfrågade experterna ansåg att projektet, med hänsyn till sin stora komplexitet och ambitiösa målsättning, endast skulle kunna förverkligas med betydande stöd. Den största tekniska risken gällde den exakta bildåtergivningen. Experterna bekräftade dessutom att denna helt nya teknik hade ett flertal enskilda problem, som bara kunde lösas inom ramen för ett intensivt, koncentrerat och finansiellt välförsett FoU-projekt.

Projekt 2

FoU-stadium – Stödnivå

- (43) Vad beträffar projekt 2 gjorde Tyskland gällande att också detta projekt är att betrakta som grundforskning⁽¹¹⁾. Enligt vad Tyskland uppgivit motsvarade arbetet inom detta projekt till sin karaktär, trots det vilseledande namnet ("systemintegration och prototyper"), helt och hållet definitionen av grundforskning. Tyskland förklarade att projektet syftade till att vidareutveckla de enskilda komponenterna i tekniken. Av denna anledning kunde projektet enligt BFS helt klassificeras som industriell forskning. Dessutom utvecklades den första prototypen några månader efter det att projekt 2 avslutats, och prototypen var avsedd för industriell användning och inte för kommersiell, vilket var den ursprungliga planen. Den egentliga forskningen före introduktionen på marknaden följde först efter projekt 2 och utan vidare offentlig finansiering.
- (44) Kommissionen frågar sig om projektet inte åtminstone delvis är att betrakta som stöd till utveckling före introduktionen på marknaden⁽¹²⁾. Stödet skulle i så fall vara begränsat till 25 % eller måste enligt punkt 5.5 och punkt 5.9 i FoU-gemenskapsramarna från 1996 motsvara det viktade genomsnittet av den godkända stödnivån. Kommissionen anser att integration av de enskilda komponenterna i ett övergripande system skulle kunna omfattas av definitionen för utveckling före introduktionen på marknaden. Dessutom färdigställdes den första prototypen blott några månader efter det att projekt 2 avslutats, vilket talar för att projektet syftade till att utveckla en första prototyp.
- (45) En mer ingående analys av frågan är dock överflödigt, eftersom eventuella oförenliga stöd inte längre snedvrider marknaden. FoU-bidragen gick till Schneider AG. SE och SLT bildades först senare. Det är mycket osannolikt att tv-

tillverkaren SE gynnades via FoU-stödet till laserteknikforskningen, som helt och hållet användes på ett fördragsförenligt sätt. SLT skulle kunna ha fått en fördel via stödet. Företagen har dock nu hunnit läggas ned, FoU-bidragen har lagts till konkursmassan⁽¹³⁾ och tillgångarna har avyttrats till marknadspris (se punkt 36).

Stimulanseffekt

- (46) Kommissionen anser att de tekniska och ekonomiska riskerna kring projekt 2 fortfarande var mycket stora och att SLT inte hade kunnat genomföra projektet utan stöd via BFS. Liksom redan det första projektet hade också det andra en ytterst innovativ karaktär och krävde avsevärd input.

VII. SLUTSATS

- (47) Kommissionen drar den slutsatsen att forsknings- och utvecklingsstödet på 6 498 468,68 euro till projekt 1 och 50 % av forsknings- och utvecklingsstödet till projekt 2, dvs. 1 275 826,60 euro, var förenligt med gemenskapens stödregler.
- (48) Vad beträffar de tre lånen på totalt 12,8 miljoner euro och 50 % av forsknings- och utvecklingsstödet till projekt 2 räcker enligt kommissionen den föreliggande informationen inte för att göra en slutlig bedömning. Den avgörande frågan om lånen utgör statligt stöd och i vilken mån projekt 2 är att betrakta som industriell forskning, kan dock lämnas öppen. Det skulle inte gå att återkräva eventuellt oförenligt statligt stöd, eftersom det inte längre kan snedvrider marknaden sedan alla faktiska eller potentiella stödmotagare lagt ned verksamheten och deras tillgångar avyttrats till marknadspris.

Kommissionen drar därför slutsatsen att det enligt artikel 88.2 i EG-fördraget inledda formella granskningsförfarandet gällande de tre lånen och en del av projekt 2 blivit överflödigt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Stöden till Schneider AG i Türkheim på 6 498 468,68 euro till förmån för forskningsprojektet "Laserteknik för bildskärmar" och

⁽¹³⁾ Efter det att det stod klart att SLT:s tillgångar skulle försälas utanför Bayern uppfylldes inte längre ett av de formella villkoren för stödet.

⁽¹¹⁾ Enligt bilaga 1 till FoU-gemenskapsramarna från 1996 avses med industriell forskning planerad forskning och kritisk analys, som syftar till att utveckla ny kunskap, för att sådan kunskap skall kunna användas för att utveckla nya produkter, tillverkningsprocesser eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, tillverkningsprocesser eller tjänster.

⁽¹²⁾ Enligt bilaga 1 till FoU-gemenskapsramarna från 1996 avses med begreppet utveckling innan varan introduceras på marknaden överföring av industriella forskningsresultat till en metod, utkast eller skiss till nya, ändrade eller förbättrade varor, processer eller tjänster oberoende av om de är avsedda för försäljning eller användning, fram till skapandet av den första prototypen som dock inte skall kunna användas i kommersiella syften. Det kan även inbegripa alternativa konceptuella utformningar och skisser av varor, processer eller tjänster och inledande demonstrationer eller pilotprojekt under förutsättning att dessa projekt inte kan omvandlas eller användas för industriell tillämpning eller kommersiell exploatering.

på 1 275 826,60 euro till förmån för FoU-projektet "Laserteknik för bildskärmar – Systemintegration och prototyper" är förenliga med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Det formella granskningsförfarandet avslutas vad gäller lånen från Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung på totalt 12,8 miljoner euro och bidraget på 1 275 826,60 euro till forskningsprojektet "Laserteknik för bildskärmar – Systemintegration och prototyper".

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Bryssel den 16 maj 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen